

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เกี่ยวกับการศึกษาความพร้อมด้านระบบโลจิสติกส์สำหรับสินค้าและบริการรวมถึงความพร้อมของคนในพื้นที่เพื่อพัฒนาเมืองชายแดน จุดผ่านแดนถาวร อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินศักยภาพความพร้อมของระบบโลจิสติกส์ของพื้นที่จุดผ่านแดนถาวรภูคู้ และศึกษาแนวทางในการพัฒนาเมืองชายแดน และการส่งเสริมตลาดการค้าชายแดนไทย - ส.ป.ป. ลาว บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูคู้ จังหวัดอุตรดิตถ์ โดยเมืองชายแดนบริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูคู้ เป็นจุดที่ตั้งที่ได้เปรียบในการเชื่อมโยงทางด้านเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) เวียดนาม เมียนมา และจีน เปรียบเสมือนเป็นประตูสู่อาเซียน มีเส้นทางการคมนาคมเชื่อมต่อการเดินทางและการขนส่งสินค้าที่สั้นและสะดวกที่สุดจากประเทศไทยไปหลวงพระบางและนครหลวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว ประชาชนในพื้นที่มีทัศนคติและความสัมพันธ์อันดีต่อกัน อีกทั้ง ภาครัฐมีนโยบายส่งเสริมความสัมพันธ์/ความร่วมมือระหว่างไทย - สปป.ลาว ในระดับท้องถิ่น จังหวัดอุตรดิตถ์ อย่างต่อเนื่องทุกปี ซึ่งถือเป็นโอกาสสำคัญในการพัฒนาไปสู่ความร่วมมือทางด้านการค้าการลงทุน การท่องเที่ยวร่วมกันในอนาคตได้

ในงานวิจัยนี้ได้ทำการศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทางกายภาพ สภาพปัจจุบัน แนวโน้ม โอกาส ปัญหาและอุปสรรค ของระบบโลจิสติกส์ในพื้นที่ศึกษา ด้วยการนำใช้แนวคิดโลจิสติกส์ระดับมหภาค (A Macro-logistics Framework) มาประยุกต์ใช้ร่วมกับวิธีการการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis) ในการประเมินศักยภาพความพร้อมด้านโลจิสติกส์ โดยพบว่าจุดผ่านแดนถาวรภูคู้มีเส้นทางคมนาคมที่สะดวกและสั้นที่สุดเชื่อมต่อประเทศไทย - สปป.ลาว ซึ่งสามารถเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ แรงงาน การลงทุน ไปยังประเทศต่างๆ ในอาเซียนได้ อีกทั้งยังมีข้อตกลงความร่วมมือต่างๆ ที่เอื้อและอำนวยความสะดวกด้านการค้าข้ามแดน/ ผ่านแดน จึงถือเป็นโอกาสที่สำคัญสำหรับนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศที่จะเข้ามาทำการขนส่งสินค้าและบริการผ่านทางช่องทางนี้ แต่ในปัจจุบันยังคงติดปัญหาเรื่องการขอใช้พื้นที่ป่าไม้ที่ส่งผลให้การพัฒนาจุดผ่านแดนถาวรภูคู้ในด้านโครงสร้างพื้นฐานอยู่ในช่วงชะงักงัน จากผลการวิเคราะห์ ทางคณะผู้วิจัยได้นำเสนอแนวทางในการพัฒนาพื้นที่เมืองชายแดนโดยจัดทำเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ประกอบด้วย กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategy) กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST Strategy) กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategy) และกลยุทธ์เชิงรับ (WT Strategy) เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาการกำหนดแผนยุทธศาสตร์ นโยบาย มาตรการ รวมถึงแผนส่งเสริมการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านโลจิสติกส์การค้าชายแดนของประเทศไทย

คำสำคัญ : จุดผ่านแดนถาวรภูคู้ การพัฒนาเมืองชายแดน

Abstract

This research is conducted to study the logistics readiness for products and services, including the readiness of locals for developing the border town, Phu Doo International Point of Entry, Uttaradit Province, Thailand. In this research, the readiness of the logistics system of Phu Doo International Point of Entry is measured and the guideline to develop the border town and marketing support of Thailand- Laos PDR border is proposed. The border town of Phu Doo International Point of Entry is an advantageous location for economic linkage with neighboring countries, i.e. Laos PDR, Vietnam, Myanmar, and China. This area can be considered as the gateway to ASEAN which there are facility to support transport linkage for both travel and freight. This route also the shortest and the most convenience from Thailand to Luang Prabang and Vientiane, Lao PDR. There are also the supports from the government such as policy to promote local-level relations and cooperation between two countries. This is an important opportunity to develop trade and investment cooperation in the future.

In this research, the present situation, trends, opportunities, and problems of logistics system of the focused area are studied, concluded, and analyzed by using a macro-logistics framework and SWOT analysis. The research groups have found that the route in this area is the most convenient and shortest way to connect Thailand - Lao PDR for travel and freight to other countries in ASEAN. There are also cooperation agreements to support cross-border trade. Therefore, it is an important opportunity for both domestic and international investors to consider investment through this channel. But then, there are still problems with the use of forest areas which affected on the development of the infrastructure has been slowdown. The guidelines for developing the border town is proposed including Strength-Opportunity strategy, Strength-Threat strategy, Weak-Threat strategy and Weak-Opportunity strategy to be supported information for strategic and policy planning and increasing logistics competitiveness of Thailand's border trade.